

[Tilaa / peruuta uutiskirje](#)

Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2025 -hankkeessa yhteistyö on kaiken avain

*Raaseporin kaupunginjohtaja Petra Theman ja ympäristöpäällikkö Maria Eriksson työn
touhussa Flyetin tervaleppäkorven talkoissa. Kuva: Ursula Immonen*

Jaa:

Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2025 -hanke edistää luonnon monimuotoisuutta, torjuu luontokatoa ja luo työllistymismahdollisuuksia. Kelluslehden toimitus haastatteli hankevastaavana työskentelevää **Jari Kurjosta** ja luonnonhoidon koordinaattori **Kaisa Kaurasta** sekä hankkeen valvojan roolissa Uudenmaan ELY-keskuksessa työskentelevää ylitarkastaja **Tommi Hautalaa**.

Millainen historia nykyisellä hankkeella on?

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on organisoinut luonnonhoitotoimintaa jo vuodesta 2003 alkaen hyväksi havaitulla ja melko samanlaisella konseptilla kuin vieläkin toimitaan. Käytännön töihin on palkattu työllistettyjä maastokaudeksi. Luontohelmet-hankkeessa kohteita on valittu yhteistyössä kuntien, ELY-keskuksen ja Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen kanssa.

Hanke pähkinänkuoressa

Länsi-Uudenmaan luontohelmet 2025 on Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin koordinoima hanke, jonka tavoitteena on torjua luontokatoa hoitamalla luontokohteita ja sitä kautta ylläpitää ja lisätä luonnon monimuotoisuutta.

Suurin osa kohteista on perinnemaisemia tai muita avoimia elinympäristöjä, yhteensä työmaata on noin 100 hehtaaria. Perinnebiotooppeja on hoidossa Lohjalla, Raaseporissa, Hangossa, Inkoossa ja Siuntiossa sekä merenranta-alueita Hangossa, Raaseporissa ja Siuntiossa. Mukana on myös arvokkaita metsäkohteita, kuten tervaleppäkorpi Tammisaarella, dyynimetsä Tvärminnessä ja uutena hankekohteena jalopuulehdot Tammisaarella.

Hankkeen noin 500 000 euron rahoituksesta pääosa tulee ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelmasta. Omarahoitusosuudesta vastaavat Uudenmaan piirin lisäksi Hangon, Lohjan ja Raaseporin kaupungit sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys.

Hankkeessa työskentelee hankevastaavan ja luonnonhoidon koordinaattorin lisäksi maastokausien aikana noin 15 luonnonhoitajaa, ympäristöalan harjoittelijoita, kasvilajien inventoijia sekä ryhmänohjaaja.

Millä perusteella hankkeen kohteet on valittu?

Maastokohteet on valittu merkittävien luontoarvojen ja kiireellisen hoidontarpeen perusteella. Kyse on uhanalaisista elinympäristöistä, joissa elää tärkeää ja uhanalaista eliölajistoa, erityisesti kasveja ja hyönteisiä. Hankkeen tavoitteena on näiden eliölajeiltaan rikkaiden kohteiden ennallistaminen ja hoito sekä hoidon tason nostaminen ja hoitoalan laajentaminen. Vieraslajien torjunta on tärkeää arvokkaissa ympäristöissä.

Olemme valinneet kohteita, joissa vieraslajit ovat jo vallanneet alaa tai niillä on potentiaalia vallata koko alue. Vieraslajien torjunta vaatii todella pitkäjänteistä työtä, toteaa **Kaisa Kauranen**. Edeltävä Ketosirkka-hanke työskenteli haastavien kurturuuskohteiden kanssa Hangossa jo ennen Helmi-ohjelmaa. Olemme jatkaneet samaa työtä isommilla resursseilla ja päässeet torjunnassa jo erittäin pitkälle.

Tammisaarella sijaitseva Flyetin tervaleppäkorpi on ollut merkittävällä tavalla jätti- ja rikkapalsamien valtaama ja siellä on taisteltu kolme kautta niiden torjumiseksi. Flyetin läheisyydessä sijaitsee myös vuoden 2025 painopisteemme, noin 40 hehtaarin kokoinen Hagen-Ramsholmenin lehtoalue. Alue on suosittu ulkoilualue ja siellä tehdään vieraslajien poiston lisäksi myös vesakon poistoa lehtolajiston elinolosuhteiden parantamiseksi.

Raaseporin Långösundin perinnebiotooppikohteella suunnitellaan kohteen hoitoa ja inventointia. Kuva: Jari Kurjonen

Mitä monen toimijan yhteinen iso hanke vaatii toteutuakseen?

Yhteistyö Hangon, Lohjan ja Raaseporin kaupunkien, Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on pääroolissa

hankkeen onnistumisessa, kertoo **Kaisa Kauranen**. Yhteistyö vahvistuu pikkuhiljaa ja vaatii pitkäjänteistä työtä. Kunnilla on hoitoa vaativia kohteita, mutta ei resursseja niiden toteuttamiseen, joten hanke on saanut toimistaan paljon positiivista palautetta.

Mitä hyötyjä iso hanke tuo?

Usean kunnan mukanaolo ja ELY-keskuksen tuki ovat isoja vahvuuksia -tietoa yhdistetään ja ideoita syntyy enemmän, kun monia toimijoita kokoontuu yhteen. Yhteistyötahot tuntevat hyvin alueensa ja niiden hoitotarpeet. **Jari Kurjonen** kuvailee, miten vahvana synergiatunne syntyy, kun kohteilla käydään yhdessä kuntien eri osastojen työntekijöiden ja ELY:n asiantuntijoiden kanssa.

Ison hankkeen etuja on, että kohteita on paljon ja luonnonhoitajia riittävästi, jolloin töitä riittää eri maastokohteilla koko kenttäkaudeksi. Myös työmotivaatio säilyy, kun kohteet vaihtuvat. Tänä vuonna kohteita on peräti 37. Hanke on myös kustannustehokas: kun kohteita on paljon, voidaan työntekijöitä suunnata sinne missä työn tarve on akuutein.

ELY-keskuksen näkökulmasta hanke on poikkeuksellisen suuri niin maantieteellisesti, henkilöllisesti kuin myös rahallisesti. Pitkään jatkuneen yhteistyön ja sitä kautta kertyneen tiedon ja osaamisen huomaat myös korkeana laatuna, toteaa **Tommi Hautala**. Laaja tietopohja jakautuu myös kentällä hyödyttäen muita toimijoita, kuten esimerkiksi hankkeen tiimoilta järjestetyissä asukastilaisuuksissa on tullut hyvin esiin.

Kolavikenillä säkitetään näivettämällä kuolleita kurturuusuja. Kuva: Piia Flinkman

Mikä isossa hankkeessa on vaikeaa?

Hankkeiden tuloksellisuuden kannalta pitkäjänteisyys on tärkeää ja siten lyhyet hankkeet eivät ole yhtä tehokkaita kuin pidemmät. Isommissa hankkeissa

hankehaku on työläs ja kuormittava vaihe, vaatien paljon yhteydenottoja ja sopimista eri sidosryhmiin, joten harras toiveemme onkin tuleville hakukierroksille, että rahoituspäätöksen saatuaan hanke kestäisi ainakin kaksi vuotta, toteaa **Jari Kurjonen**.

Haasteita tuo myös hankkeen sisäinen viestintä ja aikataulut. Välillä voi olla työlästä ohjeistaa maastossa olevia työryhmiä etäyhteydellä, ja toisinaan selvittää miten työt kohteella ovat edenneet. Hankkeen ohjaustyöryhmä on laaja, ja toisinaan on haasteita löytää esimerkiksi yhteistä maastokäyntipäivää, joka sopisi kaikille.

Hankeviestintä ja tiedotus vaatii jatkuvaa hiomista. Hanke tiedottaa toiminnastaan kotisivujen ja Facebookin kautta, sisäisessä viestinnässä on käytössä pilvipalvelu ja pikaviestipalvelu. Lisää viestintäkanavia ei kuitenkaan tällä hetkellä ole harkinnassa, sillä niiden päivittäminen lisäisi myös työmäärää. Kunnat osallistuvat kyllä omilla kanavillaan hankkeen viestintään.

Oletteko löytäneet riittävästi talkoolaisia ja voiko esimerkiksi työpaikka tai koulu olla teihin yhteydessä, jos he haluavat viettää talkoopäivää?

Talkoolaisia on osallistunut mukavasti, jopa Raaseporin kaupunginjohtajaa myöten, kertoo **Kaisa Kauranen**. Näemme talkoiden järjestämisen tärkeänä etenkin ympäristökasvatuksellisesti. Suurimman osan konkreettisesta maastotyöstä, jopa 1400 työpäivää kenttäkauden aikana, tekevät hankkeen luonnonhoitajat.

Talkoiden tiedot päivitetään keväällä hankkeen [kotisivuille](#) ja Facebookiin ja otamme mielellämme vastaan myös esimerkiksi työpaikkojen ja koulujen talkooporukoita.

Millaista yhteistyötä teette oppilaitosten kanssa?

Yhteistyötä on tehty Hyrian, Keudan, Livian ja Novian kanssa. Alan opiskelijat ovat olleet todella motivoituneita ja antaneet piristysruiskeen myös muille luonnonhoitoryhmille. Opiskelijoille työ on ollut hyvä mahdollisuus saada käytännön oppia sekä opintosuorituksia luonnonhoitotöistä. Aiomme jatkaa yhteistyötä myös jatkossa.

Miten hanke työllistää ihmisiä?

Hankkeeseen on palkattu luonnonhoitajiksi paikallisia työnhakijoita ja pitkäaikaistyöttömiä. Pystymme tarjoamaan mielekkään työn ja tulonlähteen. Olemmekin onnistuneet löytämään hienoja luonnonhoitotyöstä kiinnostuneita ihmisiä. Joissain tapauksissa työllistäminen on johtanut myös uusille urille, esimerkiksi yksi aiemmin tukityöllistettynä ollut henkilö on perustanut yrityksen ja toiminut myös hankkeen ryhmänohjaajana, kertoo **Jari Kurjonen** tyytyväisenä.

Vuonna 2024 palkkatukijärjestelmän uudistuminen antoi myös oman haasteen pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Muutosten myötä samalle työnantajalle ei voinut enää työllistyä peräkkäisinä vuosina vaan vasta pidemmän tauon jälkeen. Onneksi Helmi-avustusten avulla olemme pystyneet palkkaamaan samoja osaavia henkilöitä perättäisinä vuosina.

Miten hanke vaikuttaa virkistyskäyttöön?

Etenkin Hangon suunnalta olemme saaneet kiitosta hyvin hoidetuista ja kauniisti kukkivista niittykohteista keskustan alueella, **Jari Kurjonen** kertoo. Myös Tammisaarissa sijaitsevalta Flyetin alueelta on tullut hyvää palautetta.

Joillain maastokohteilla rajut puuston raivaukset saattavat ensi alkuun hirvittää, erityisesti maiseman yllättävän muutoksen myötä. Tämä voi johtaa hieman toisenlaiseen palautteeseen. Oikea-aikainen tiedottaminen ja ajan myötä kohteen hoidon näkyvä edistyminen antavat ymmärrystä tehdyille hoitotoimille ja lisäävät aikanaan kohteen virkistyskäyttöä.

Vuorilaulukaskas (Cicadetta montana) kuoriutuu toukkanahastaan. Kuva: Esko Vuorinen

Hanke auttaa uhanalaisia lajeja

Hankkeessa on hoidettu niittyjä, ketoja ja hakamaita, jotka ovat äärimmäisen uhanalaisiksi luokiteltuja luontotyyppejä. Kolmasosa Suomen uhanalaisista eliölajeista elää ensisijaisesti perinneympäristöissä. Hankkeen hoitamissa kohteissa on useita tällaisia lajeja, esimerkiksi erittäin uhanalaiseksi luokitellut ketokatkerokko ja neilikkapussikoi.

Yksi suojelua kaipaavista lajeista on juuri vuoden hyönteiseksikin 2024 valittu vuorilaulukaskas, jota esiintyy koko Suomessa enää vain muutamain paikoin läntisen Uudenmaan ja Varsinais-Suomen alueella.

[Takaisin uutiskirjeeseen](#)

[Tilaa / peruuta uutiskirje](#) [Tietosuojaseloste](#) [Lataa PDF](#)